

Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Uygulanmasına İlişkin İdâri Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti arasında 02 Ekim 2003 tarihinde, Ankara'da imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 29.maddesinin 1. fıkrasının a bendine istinaden iki tarafın yetkili makamları aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Tanımlar

İdari Anlaşmada bahsedilen tanımlar mevcut sözleşmede bahsedilen tanımlarla aynı anlamda kullanılacaktır.

Madde 2 İrtibat Kuruluşları

1. Sözleşmenin 29. maddesinin, 1. fıkrasının c) bendi uyarınca, aşağıdakiler irtibat kuruluşları olarak belirlenmiştir;

A. Çek Cumhuriyeti'nde:

a) İş kazası ya da meslek hastalığı sonucu hak kazanılması ile bu sigortadan ödenen yardımlar dahil, aylık ve hastalık sigortası için:

Çek Sosyal Güvenlik İdaresi

Krizova 25

22508Praha5

b) Sağlık sigortası için:

Uluslararası Geri Ödemeler Merkezi

Namesti W. Churchilla 2 113 59Praha3

c) Çocuk ödenekleri ve ölüm yardımları için:

Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı

Na Poricnim pravu 1/376 12801 Praha2

d) İşsizlik yardımları için:

Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı İstihdam Hizmetleri İdaresi

Na Poricnim pravu 1/376 12801Praha2;

B. Türkiye Cumhuriyeti'nde:

a) İşçilerle (tarım işçileri dahil) ilgili yasa ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu' nun geçici 20. Maddesine tabi sandıklarla ilgili olarak;

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı - Ankara

Mithatpaşa Caddesi No: 7 Sıhhiye / ANKARA

b) Devlet memurları ve hizmetlileri hakkındaki yasa ile ilgili olarak;

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü – Ankara

Milli Müdafı Caddesi No: 24 Bakanlıklar / ANKARA

c) Esnaf ve Sanaatkarlar ile Kendi Nam ve Hesabına Bağımsız Çalışanlara (tarımda kendi nam ve hesabına çalışanlar dahil) ilişkin yasa ile ilgili olarak;

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü - Ankara

Necatibey Caddesi No: 37 Kızılay / ANKARA

d) İşsizlik sigortasına ilişkin yasa ile ilgili olarak;

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü - Ankara

Atatürk Bulvarı No: 133 Bakanlıklar / ANKARA

2. İrtibat kuruluşları, Akit Devletlerin kurumları arasındaki iletişimi kolaylaştırırlar ve bu Anlaşmada tanımlanmış görevleri üstlenirler. Anlaşma gereğince her biri diğeriyle doğrudan iletişim kurabilir, ilgili veya yetkili kişilerle de iletişime geçebilir. Her biri Anlaşmanın uygulanmasında birbirine yardımcı olur.

Madde 3

Formüllerler ve Ayrıntılı Prosedürler

1. Bu anlaşmaya tabi olan her iki Akit Devletin irtibat kuruluşları, Anlaşmanın uygulamasında formüllerler ve prosedürlerin ayrıntıları üzerinde müşterek olarak anlaşacaktır.

2. Her iki Akit Devletin kurumları ya da irtibat kuruluşları, mutabakat sağlanan formüller haricinde başka bir belge ile başvuru yapıldığında yardım talebini reddedebilir.

BÖLÜM II

UYGULANACAK MEVZUATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 4

Uygulanacak Mevzuat ve İstisnalara İlişkin Formüllerler

1. Sözleşmenin 8.-13. maddelerinde belirtilen durumlarda, Akit Devletin mevzuatına tabi olarak çalıştığını gösteren sabit süre formu, işveren ya da 13. maddeye istinaden bağımsız çalışanın talebi üzerine, üzerinde mutabakat sağlanmış formüller düzenlenecektir.

Bu formüller;

- Türkiye Cumhuriyetinde:

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı'nın merkezi ve yerel örgütleri tarafından,

- Çek Cumhuriyeti'nde:

Prag'daki Çek Sosyal Güvenlik İdaresi tarafından tanzim edilecektir.

Söz konusu şahsın müracaatı üzerine tanzim edilen formüllerin bir örneği ilgili kişiye, tasdikli bir örneği de diğer Akit Devletin yukarıda bahsedilen kurumuna gönderilir.

2.a) Sözleşmenin 7 ila 12' nci madde hükümlerinden, 13' ncü madde de belirtilen istisnalarla ilgili olarak aşağıdaki kurumlar belirlenmiştir:

- Türkiye Cumhuriyeti'nde:

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, Ankara.

- Çek Cumhuriyeti'nde:

Çek Sosyal Güvenlik İdaresi, Prag.

b) Bir işveren ve işçisi, talep uyarınca hangisinin mevzuatı uygulanacaksa o Akit Devletin belirlenen kurumuna yazılı olarak istisna hakkında müşterek talepte bulunur. Bağımsız çalışanların talepleri benzer şekilde yapılır.

Sözleşmenin 8. maddesinde bahsedilen görevli işçilerin çalıştığı ülkenin mevzuatının uygulanmasındaki muafiyet talebi, bu ülkede istihdam edilmekte olan işçilerden görevlendirme süresi dolanlar, görevlendirme sona ermeden önce bildirilmelidir.

c) İstisnalar konusunda Akit Devletlerin belirlenen kurumlarının mutabakatı, bu maddenin 1. fıkrası uyarınca düzenlenen formüler ile tasdik edilir.

Madde 5

Tercih Hakkı

Sözleşmenin 11. maddesinin 2. paragrafının 2.cümlesinde bahsedilen kişiler, temsil edilen Akit Devletin mevzuatına tabi olmak isterlerse, bahsedilen Akit Devletin yetkili kurumu bu kişilerin söz konusu Akit Devletin mevzuatına tabi olduklarını tasdik eden bir formüler düzenler. Diğer Akit Devletin yetkili kurumu, formülerin tasdikli bir örneğinin gönderilmesi suretiyle durumdan derhal haberdar edilir.

Tercih hakkı yalnızca bir kez kullanılabilir. Halen çalışanlar için, üç aylık süre Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.

Mahallinden temin edilmeyen görevli personel, gönderen Akit Devletin mevzuatına tabi olabilirler.

BÖLÜM III ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 6

Sigorta Süreleri Hakkındaki Formülerler

Sözleşmenin 14. ve 18. maddelerinin uygulanmasında, bir Akit Devletin mevzuatı kapsamında tamamlanan çalışma ya da sigortalılık sürelerini gösterir formüler aşağıda belirtilen kurumların talepleri üzerine düzenlenir.

Bu formüler;

Türkiye Cumhuriyeti'nde:

- Hastalık ve analık sigortası yardımları için;

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı,

- Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için;

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı,

Bağ - Kur Genel Müdürlüğü,

T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü,

Çek Cumhuriyeti'nde:

Çek Sosyal Güvenlik İdaresi,

tarafından tanzim edilir.

KISIM I HASTALIK VE ANALIK

Madde 7

Ayni Yardımlara İlişkin Hüküm

1. Sözleşmenin 15. ve 25. maddelerine göre diğer Akit Devletin topraklarında ayni yardımların sağlanması için, kişiler buldukları yerin kurumuna, yetkili kurum tarafından hak sahibi olduğunu belirten bir formüler ile başvurur.

2. 1. fıkrada bahsedilen formüler, ilgili kişinin ya da bulunduğu yerdeki kurumun isteği üzerine de düzenlenebilir.

3. İdari prosedürler izlenmediyse ve Anlaşmanın 15. madde birinci fıkrasında bahsi geçen kişi ayni yardımı nakit olarak ödemiş ise, yetkili kurum bu kişiye yardımların yapıldığı yerdeki kurum için efektif olan, tahakkuk eden miktarı geri öder. Bulunulan yerdeki kurum miktar hakkında yetkili kurumun usulüne uygun şekilde hazırlanmış isteği üzerine bilgi verir.

4. Sözleşmenin 15. maddesinin 2 ve 3. fıkralarına göre ayni yardımları sağlamak amacıyla bulunulan yerdeki kurum, yardım yapılmasını kanıtlayan ve tahmini bedeli belirten formülerin düzenlenmesini yetkili kurumdan talep eder. Eğer yapılacak yardımın miktarı 500 EURO'nun altında ise izin gerekmemektedir.

5. Yetkili kurum, kararını mümkün olan en kısa zamanda bildirir, bu süre, talebi aldıktan sonra en geç 15 gündür ve yardımların süresini belirler.

Protez ve büyük maliyetli diğer ayni yardımların listesi bu idari Anlaşmanın Ek'inde yer almaktadır.

Madde 8

Ayni Yardım Bedellerinin Geri Ödenmesi

Bulunulan yerdeki kurum, Sözleşmenin 17. maddesi kapsamında 3 aylık dönemlerde ödemelerin yapılması için bir formüler tanzim eder. Sözleşmenin 35. maddesine göre geri ödemeler Akit Devletin irtibat kuruluşları tarafından yapılır ve Akit Devletin irtibat kuruluşu tarafından alınan talep iki ay içinde yerine getirilir. Yetkili kurum bu bağlamda talebi reddetmezse, kabul edilmiş sayılır.

Madde 9

Nakdi Yardımların Sağlanması

1. Diğer Akit Devletin topraklarında bulunulurken nakdi bir yardım almak amacıyla doktor tarafından düzenlenen iş göremezlik formunu bulunulan yerdeki kuruma teslim eder.

2. Bulunulan yerdeki kurum usulüne uygun düzenlenen iş göremezlik formunu yetkili kuruma gecikmeksizin ulaştırır.

3. Bununla birlikte yetkili kurum, bulunulan yerdeki kurumdan tıbbi ve idari kontroller yaptırmasını isteyebilir. Kontrol, kendi sigortalısı imiş gibi yapılır.

KISIM II

MALULLÜK, YAŞLILIK VE ÖLÜM YARDIMLARI

Madde 10

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Sözleşmenin 18. maddesinin 2. fıkrası gereğince sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi aşağıdaki kurallar çerçevesinde yapılır:

Türk mevzuatı kapsamında tamamlanmış 1 yıl, Çek mevzuatının uygulaması amacıyla 365 güne eşittir.

Çek mevzuatı kapsamında tamamlanmış 360 gün, Türk mevzuatının uygulanması amacıyla 1 yıla eşittir.

Bu kuralların uygulanması, 1 yıl içindeki toplam sigorta süresinin 12 ayı geçmesi gibi bir duruma sebep olmamalıdır.

Madde 11

Taleplerin Verilmesi

Maluliyet, yaşlılık ya da ölüm yardımları için talepler, temel olarak oturulan yerdeki yetkili kuruma yapılır.

Madde 12

Talep İşlemi

1. Akit Devletlerden birinin kurumu, diğer ya da her iki ülkenin mevzuatları uyarınca sigortalılık sürelerini tamamlamış bir kişinin talebini aldığı anda, irtibat kuruluşları aracılığıyla bu talebi diğer Akit Devletin yetkili kurumuna gönderir ve talebin hangi tarihte alındığını belirtir.

Diğer Akit Devletin yetkili kurumuna taleple birlikte aşağıdaki belgeler de gönderilir.

- Diğer Akit Devletin yetkili kurumunun talep edenin yardım hakkının belirlenebilmesi için gerek duyabileceği her nev'i doküman,

- Birinci Akit Devletin mevzuatı kapsamında tamamlanmış sigortalılık sürelerini belirten formüler,

- Yardımın sağlanmasına ilişkin kurum kararının bir örneği.

2. Diğer Akit Devletin yetkili kurumu, daha sonra talep edenin yardım hakkını belirler ve irtibat kuruluşları aracılığıyla kararını Birinci Akit Devletin yetkili kurumuna bildirir.

Kurum, Birinci Akit Devletin yetkili kurumuna bu Karar ile birlikte aşağıdaki belgeleri de gönderir.

- Birinci Akit Devletin yetkili kurumunun talep edenin yardım hakkını belirleyebilmek için gerek duyabileceği her nev'i doküman,

- Birinci Akit Devletin mevzuatı kapsamında tamamlanmış sigortalılık sürelerini belirten formüler.

3. Talepte bulunan kimse ile ilgili kişisel bilgiler yetkili kurumlar tarafından tastiklenecek ve böylelikle bilgiler belgesel kanıtlar ile doğrulanacaktır. Formülerdeki bu bilgilerin onaylanmış olması, yetkili kurumların orijinal belgeleri göndermelerini gereksiz kılar. Böylelikle yetkili kurumlar onaylanması gereken bilgilerin içeriği üzerinde de anlaşmış olur.

KISIM III CENAZE YARDIMI

Madde 13

Mükerrer Ödeme Yapılmasının Önlenmesi

Sözleşmenin 22. maddesinin 2. fıkrasının uygulanması durumunda, Akit Devletlerden birinin kurumu, diğer Akit Devletin irtibat kuruluşuna bilgi verir.

KISIM IV

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 14

Meslek Hastalığına Sebep Olan Belgelerin Değişimi

1. Akit Devletlerden birinin kurumu, meslek hastalığına tutulmuş bir kişinin diğer Akit Devlet topraklarındayken en son meslek hastalığına neden olabilecek bir faaliyette bulunduğunu tespit ederse, bir bildiri ve ek her tür belgeyi diğer Akit Devletin yetkili kurumuna iletir.

2. Her iki Akit Devletin kurumları, İş Kazası ve Meslek Hastalığı yardımlarına hak kazanmak amacıyla gerekli olabilecek her türlü belgeyi karşılıklı olarak birbirine gönderirler.

Madde 15

Meslek Hastalığının Ağırlaşması

Sözleşmenin 24. maddesinin b) bendi uyarınca yardımı sağlayan Akit Devletlerden birinin kurumu, diğer Akit Devletin yetkili kurumuna bu hususla ilgili bildirimini iletir.

Madde 16

Aynı Yardımlar

Bir meslek hastalığı ya da iş kazasından ötürü sağlanan aynı yardımların şartları ve geri ödenmesi bu Anlaşmanın Bölüm III, Kısım I hükümlerince düzenlenir.

KISIM V

İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 17

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Sözleşmenin 26. Maddesinin uygulanması için Akit Devletlerin mevzuatlarına göre tamamlanmış olan sigortalılık süreleri, yetkili kurumlarca onaylanmış ve irtibat kuruluşlarınca anlaşmaya varılmış formüller ile bildirilir.

Madde 18

Asgari Çalışma Süresi

Sözleşmenin 26. maddesinin 1. fıkrası ilgili kişinin yardım hakkını talep ettiği kurumun bulunduğu Akit Devletin mevzuatı kapsamında son kez sigortalanması ve işini kaybettiği tarihten önce en az 120 gün prim ödemesi şartına bağlıdır.

KISIM VI AİLE ÖDENEKLERİ

Madde 19

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Sözleşmenin 27. maddesinin uygulanması amacıyla aile ödenekleri için talep alan Akit Devletin yetkili kurumu, diğer Akit Devletin mevzuatı kapsamında tamamlanan sigortalılık sürelerine ilişkin formülerin gönderilmesini talep edebilir.

Madde 20

Mükerrer Ödeme Yapılmasının Önlenmesi

Sözleşmenin 28. maddesinin 2. fıkrasının uygulanması halinde, Akit Devletlerden birinin kurumu diğer Akit Devletin irtibat kuruluşuna bilgi verir.

BÖLÜM IV ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 21

Nakdi Yardımların Ödenmesi

1. Nakdi yardımlar, yararlanan kimselere doğrudan ödenir.
2. Akit Devletlerin yetkili kurumları Sözleşme uyarınca idari harcamalar için kesinti yapmadan yardımları nakit olarak ödeyeceklerdir.

Madde 22

Uygunsuz Ödemelerin Geri Alınması

Sözleşmenin 34. maddesinin uygulaması için, Akit Devletlerden birinin yetkili kurumu, hak sahibi kişiye maluliyet, yaşlılık ya da ölüm sigortasından avans ödemesi veya haksız ödemenin yapılması durumunda, bu kurum diğer Akit Devletin kurumundan ilgili kişiye yapılacak ödemelerden fazladan ödenmiş kısmı kesmesini talep edebilir. Bu kurum, mevzuatının öngördüğü sınırlar ve kısıtlamaları göz önünde bulundurarak Birinci Akit Devletin kurumuna kesinti yapılan miktarı transfer eder.

Madde 23

İstatistiklerin Değişimi

Akit Devletlerin yetkili kurumları, özellikle Sözleşme hükümlerine göre tahsis ettikleri ve ödedikleri yardım ile aylıklara ilişkin yıllık bazdaki istatistikleri birbirlerine bildirirler. Bu istatistikler yardım görenlerin sayısı ve yardım çeşitlerine göre ödenen toplam yardım miktarına yönelik verileri içerir.

Madde 24

İrtibat Kuruluşlarının İşbirliği

İrtibat kuruluşlarının temsilcileri, sözleşmenin uygulanmasına yönelik konuların görüşmek amacıyla iki ülkenin herhangi birinde bir araya gelebilirler.

BÖLÜM V SON HÜKÜMLER

Madde 25 Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer. Sözleşme süresince yürürlükte kalır.

Bu Anlaşma, 30 Haziran 2004 tarihinde, Prag'da, iki orijinal nüsha olarak, Türkçe, Çekçe ve İngilizce dillerinde, her metin eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorumlamalar arasında farklılıklar doğduğunda İngilizce nüshası geçerlidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
YETKİLİ MAKAMI ADINA
Enis YETER
Vali
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanlığı Müsteşarı**

**ÇEK CUMHURİYETİ
YETKİLİ MAKAMI ADINA
Cestmir SAJDA
Çalışma ve Sosyal İşler
Bakan Yardımcısı**

EK PROTEZLER VE BÜYÜK MALİYETLİ AYNI YARDIMLARIN LİSTESİ

(Anlaşmanın 15. maddesinin 3. fıkrası ve idari Anlaşmanın 7. maddesinin 4. fıkrası)

- a) Protezler, dayanıklı malzemeden imal edilmiş ortopedik korseler dahil ortopedik ve destekleyici aletler, her tür ek alet ve malzeme,
- b) Ortopedik ayakkabılar ve gerektiğinde ortopedik olmayan yardımcı ayakkabılar,
- c) Çene ve yüz protezleri, peruklar,
- d) Göz protezleri, kontak lensler, binoküler ve teleskopik gözlükler,
- e) Kulak aygıtları, yani akustik ve fonetik aygıtlar,
- f) Diş protezleri (sabit ve esnek), ağız vakumu tıkaçı protezi,
- g) Hastaların nakliyesi için küçük arabalar, tekerlekli iskemleler ve diğer mekanik hareketli aygıtlar,
- h) Yukarıda bahsedilen yardımlar ve tıbbi desteğin yenilenmesi,
- i) İlaçlar,
- j) Önceden belirlenen bedellerin ulusal kura göre 500 EURO'yu geçmesi halinde diğer tıbbi önlemler ve diğer gereçler